

REGULAMIN ORGANIZACJI
WYCIECZEK
W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 1
W GDAŃSKU

Gdańsk, 2023r.

I. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
- Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 4 listopada 1999 r., o zmianie ustawy o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 96, 1999 r.)
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 97 poz. 602
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133 poz. 884)
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr poz. 578)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1095)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (z późniejszymi zmianami, Dz. U. nr 12, poz. 67 z dnia 10 lutego 1997 r.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 sierpnia 1992 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych.
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 października 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o usługach turystycznych (D. U. Nr 223 /2004 r., poz. 2268)

II. ZASADY OGÓLNE

1. Wycieczki i imprezy szkolne mogą odbywać się w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych za zgodą Dyrektora szkoły lub upoważnionego wicedyrektora.
2. Zorganizowane formy zajęć terenowych i wyjazdów grupowych młodzieży stanowią integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego i są zaplanowane oraz realizowane zgodnie z przyjętą koncepcją pracy szkoły.
3. Zorganizowanymi formami wyjazdów zespołów klasowych są:
 - a. **wycieczki przedmiotowe** – organizowane w celu uzupełnienia obowiązkowego programu nauczania;
 - b. **wycieczki krajoznawczo – turystyczne** – odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, niewymagającym od uczestników specjalnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego;
 - c. **imprezy wyjazdowe,**
4. W organizowaniu form działalności, o których mowa w pkt. 3 szkoła może współpracować ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działania jest krajoznawstwo, turystyka i rekreacja.

III. ORGANIZACJA WYCIECZEK I IMPREZ SZKOLNYCH

1. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.
 - a) jeśli uczestnicy wycieczki korzystają ze środków lokomocji lub udają się poza miejscowość będącą siedzibą szkoły zaleca się, aby opiekę sprawował co najmniej dwóch opiekun;
2. Zaleca się, aby wyjazdy zespołów klasowych na wycieczki i imprezy szkolne realizowane były, jeżeli udział w nich bierze, co najmniej, 80 % uczniów.
3. Każda wycieczka i impreza szkolna powinna być dobrze przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym oraz omówiona ze wszystkimi uczestnikami.
4. Przed wyjazdem (wyjściem) uczniowie i rodzice/opiekunowie prawni muszą poznać trasę, program, regulamin wycieczki oraz zasady bezpieczeństwa (w stosownym terminie odbywa się spotkanie informacyjne z rodzicami).
5. Udział uczniów w wycieczkach, wymaga pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych. Uczniowie pełnoletni przedstawiają oświadczenie o udziale w wycieczce/imprezie szkolnej.
6. Na wypadek zmiany warunków pogodowych należy mieć przygotowany program zastępczy wycieczki.
7. Przed wyruszeniem na wycieczkę kierownik musi posiadać prawidłowo wyposażoną apteczkę.

IV. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS WYCIECZEK / IMPREZ SZKOLNYCH

1. Zasady bezpieczeństwa podczas wycieczek i imprez szkolnych:

- a. opiekun wycieczki zobowiązany jest sprawdzić stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego;
- b. uczniowie nie mogą w żadnym przypadku pozostać bez opieki osoby dorosłej (kierownika lub opiekuna); należy kierować się zasadą: albo wszyscy udają się w określone miejsce, albo udaje się część grupy, ale zawsze pod opieką;
- c. przed wyjazdem na wycieczkę kierownik dokładnie zaznajamia uczestników z zasadami bezpieczeństwa na peronach (przejazdy PKP), jezdniach i drogach (przejazdy autokarowe, rowerowe), w autokarze, statku wycieczkowym, na szlakach turystycznych i górskich;
- d. planując wycieczkę, rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są poinformować kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, zażywanych lekach, ewentualnych alergiach, uczuleniach i innych przeciwwskazaniach;
- e. w wycieczkach/imprezach szkolnych nie mogą uczestniczyć uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie;
- f. niedopuszczalne jest realizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżyicy i gołoledzi;
- g. należy odwołać wycieczkę, wyjście w teren w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych;

2. Wycieczka autokarowa:

- a. liczebność grupy powinna być dostosowana do możliwości technicznych autokaru, liczby miejsc;
- b. w uzasadnionych przypadkach przed wyjazdem kierownik wycieczki zgłasza Policji prośbę o sprawdzenie stanu technicznego pojazdu i trzeźwość kierowcy oraz planowaną godzinę wyjazdu;
- c. postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach; w czasie postoju autokaru na parkingu należy ściśle przestrzegać zaleceń kierownika wycieczki, należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania;
- d. w czasie jazdy autobusem kierownik wycieczki wsiada pierwszy i ustala kolejność zajmowania miejsc;
- e. kierownik wycieczki siada przy drzwiach z przodu autobusu;
- f. w czasie jazdy uczestnicy wycieczki siedzą na wyznaczonych miejscach (nie wolno chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu itd.);
- g. uczniowie sprawiający trudności wychowawcze oraz źle znoszący podróż siedzą przy opiekunach;
- h. przy wysiadaniu z autokaru – pierwszy wysiada opiekun i stojąc przy drzwiach, ustawia młodzież, zwraca uwagę, aby nie przebiegała przez jezdnię;
- i. uczestnicy wycieczki zostawiają porządek w autokarze i zabierają swoje rzeczy;
- r. kierownik wysiada ostatni – sprawdza autokar;
- s. po wyjściu z autokaru należy uformować grupę i sprawdzić listę obecności.

3. Wycieczka pociągiem:

- a. opiekun musi przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej wagonów, w tym celu zaleca się dokonanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów;
- b. wsiadanie i wysiadanie z wagonu powinno odbywać się sprawnie i bezpiecznie pod nadzorem opiekunów;
- c. uczniowie powinni zostać podzieleni na grupy odpowiadające ilości miejsc w przedziałach;
- d. kierownik wycieczki wyznacza odpowiedzialnych za porządek i dyscyplinę w przedziałach;
- e. zasady rozmieszczania uczniów i bagażu oraz zapewnienie pierwszej pomocy – są takie same jak w przypadku przejazdu autokarem;
- f. opiekunowie grupy powinni w czasie podróży sprawdzać korytarze;
- g. należy zabronić uczniom opuszczania wagonu i wychylania się przez okna;
- h. w czasie postoju pociągu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących;
- i. bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym uczestników powinien posiadać kierownik wycieczki;

4. Piesza wycieczka:

- a. w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu;
- b. uczestnicy posiadają ubiór i obuwie odpowiednie do miejsca i warunków atmosferycznych;
- c. w mieście uczestnicy poruszają się po chodnikach, a poza miastem – lewą stroną drogi, pojedynczo;
- d. w lesie uczniowie poruszają się po znakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych – wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach;
- e. opiekun powinien posiadać mapę, plan.

V. KIEROWNIK WYCIECZKI I OPIEKUNOWIE

1. Dyrektor szkoły wyznacza kierownika i opiekunów wycieczki lub imprezy spośród pracowników pedagogicznych szkoły lub innych uprawnionych osób o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki.
2. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być także inna, wyznaczona przez Dyrektora szkoły,
3. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być tylko osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
4. Kierownik i opiekunowie wyznaczeni przez Dyrektora szkoły do opieki, są odpowiedzialni za stworzenie warunków zapewniających bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom wycieczki lub imprezy turystyczno-krajoznawczej.
5. Kierownik i opiekunowie sprawują ciągły nadzór nad przestrzeganiem przez wszystkich uczestników obowiązujących zasad bezpieczeństwa i higieny.
6. Kierownik i opiekunowie wycieczek szkolnych i innych imprez turystyczno – krajoznawczych zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, sanitarno – epidemiologicznych oraz zasad korzystania z dróg publicznych i szlaków turystycznych, a także przestrzegania innych szczegółowych regulaminów oraz zarządzeń wykonawczych władz oświatowych, administracyjnych i samorządowych.
7. Kierownik i opiekunowie w przypadku zaistniałego nieszczęśliwego wypadku zawiadamiają, Pogotowie ratunkowe, Dyrektora szkoły, rodziców/opiekunów prawnych oraz stosowne instytucje w zależności od rodzaju zdarzenia.

8. **Kierownik wycieczki/impresy szkolnej w szczególności:**
- a. opracowuje program i harmonogram wycieczki lub impresy, wypełnia kartę wycieczki/impresy szkolnej;
 - b. opracowuje regulamin, z którym zapoznaje wszystkich uczestników wycieczki/impresy szkolnej;
 - c. zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub impresy oraz sprawuje nadzór w tym zakresie;
 - d. zapoznaje uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania;
 - e. określa zadania opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub impresy;
 - f. nadzoruje zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy;
 - g. organizuje transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników;
 - h. dokonuje podziału zadań wśród uczestników;
 - i. dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub impresy;
 - j. dokonuje merytorycznego podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub impresy po jej zakończeniu;
 - k. w przypadku wystąpienia wypadku podejmuje działania związane z procedurą powypadkową.
9. **Opiekun wycieczki/impresy szkolnej w szczególności:**
- a. sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami;
 - b. współdziała z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub impresy;
 - c. sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przez uczniów regulaminu, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
 - d. nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom;
 - e. przed wyruszeniem na wycieczkę lub trasę turystyczną sprawdza u młodzieży odzież oraz wyposażenie pod względem trafności ich doboru;
 - f. po przybyciu na miejsce noclegowe dokładnie zapoznaje się z rozmieszczeniem dróg ewakuacyjnych, pomieszczeniami sanitarno – higienicznymi i możliwościami suszenia odzieży osobistej oraz osuszenia butów oraz przekazuje informacje uczestnikom wycieczki;
 - g. zwraca szczególną uwagę na respektowanie bezwzględnego zakazu palenia tytoniu, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, środków odurzających lub innych niedozwolonych używek;
 - h. wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika.
10. Kierownik i opiekun wycieczki zobowiązani są sprawdzać stan liczebny grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego.

VI. OBOWIĄZKI UCZESTNIKA WYCIECZKI

1. Uczeń zobowiązany jest dostarczyć kierownikowi wycieczki pisemną zgodę rodziców/prawnych opiekunów na udział w wycieczce. Uczeń pełnoletni przedstawia oświadczenie o udziale w wycieczce/imprezie szkolnej.
2. Uczeń ma obowiązek natychmiast poinformować kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach.
3. Uczestnika obowiązuje zakaz palenia tytoniu, spożywania alkoholu oraz innych używek.
4. Uczeń bierze udział we wszystkich zajęciach przewidzianych w programie wycieczki.
5. Uczniowi nie wolno samowolnie oddalać się od grupy. W trakcie trwania wycieczki przebywa cały czas pod nadzorem opiekunów.
6. W czasie jazdy środkami lokomocji oraz postojami uczeń ściśle przestrzega poleceń kierownika wycieczki i opiekunów.
7. Podczas zwiedzania np. muzeów, rezerwatów uczestnik wycieczki zobowiązany jest do przestrzegania regulaminów tych obiektów.
8. W miejscu zakwaterowania stosuje się do regulaminu placówki.
9. W trakcie trwania wycieczki uczeń dba o otaczające go mienie, ład, porządek.
10. Uczeń ma obowiązek poinformować kierownika wycieczki o wszelkich wypadkach, wyrządzonych szkodach lub innych problemach dotyczących wycieczki, zwłaszcza:
 - a. jeżeli zauważy nieobecność któregokolwiek z uczestników wycieczki, natychmiast informuje kierownika lub opiekuna.
 - b. w przypadku się zgubienia się, pozostanie w danym miejscu i skontaktuje się z opiekunem lub innym uczestnikiem wycieczki (np. przez telefon komórkowy).
 - c. w sytuacji jakiegokolwiek zagrożenia podporządkuje się poleceniom osób kierujących ruchem czy ewakuacją.
 - d. w razie konieczności zawiadomi służby ratunkowe (międzynarodowy numer komórkowego telefonu ratunkowego – 112).

VII. DOKUMENTACJA WYCIECZKI

1. Należy złożyć do zatwierdzenia u wicedyrektora sprawującego nadzór pedagogiczny dokumentację wycieczki/imprezy szkolnej,
2. W przypadku wycieczki kilkudniowej należy przedłożyć do akceptacji Dyrektorowi szkoły, wicedyrektorowi sprawującemu nadzór pedagogiczny wzór pisemnej zgody rodziców i regulamin wycieczki.
3. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez zagranicznych wyraża Dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
4. Zawiadomienie zawiera w szczególności:
 - a. nazwę kraju,
 - b. czas pobytu,
 - c. imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów,
 - d. listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.
5. **Dokumentacja wycieczki powinna zawierać:**
 - a. prawidłowo wypełnioną kartę wycieczki,
 - b. listę uczestników.
 - b. pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych uczniów na ich udział w wycieczce /imprezie szkolnej (zał. 1); Uczniowie pełnoletni przedstawiają oświadczenie o udziale w wycieczce/imprezie szkolnej (zał. 1a).

6. **Dokumentacja wycieczki zagranicznej powinna zawierać:**
- a. prawidłowo wypełnioną kartę wycieczki wraz z dokładnym adresem i numerem telefonu noclegu oraz danymi firmy przewozowej,
 - b. szczegółowy harmonogram na każdy dzień wycieczki,
 - c. listę uczestników (*zał. 3a*), która powinna zawierać:
 - imię i nazwisko,
 - wiek,
 - adres uczestników,
 - PESEL,
 - numer paszportu,
 - nr telefonu rodziców/opiekunów prawnych,
 - d. pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych uczniów na ich udział w wycieczce zagranicznej;
7. Dokumenty wycieczki/imprezy szkolnej powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez Dyrektora szkoły lub wicedyrektora sprawującego nadzór pedagogiczny,
8. Dokumentacja wycieczki powinna być sporządzona w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostaje w sekretariacie/u wicedyrektora szkoły, drugi zabiera ze sobą kierownik wycieczki.

VIII. DOKUMENTY UCZESTNIKÓW WYCIECZKI

1. Każdy uczestnik wycieczki/imprezy szkolnej, w zależności od wymagań organizacyjnych musi posiadać przy sobie:
 - a. aktualną legitymację szkolną;
 - b. dowód ubezpieczenia (w przypadku uczniów pełnoletnich) lub inne dokumenty (np. zaświadczenie o przyjmowanych lekach lub chorobie przewlekłej), które należy mieć w razie choroby;
 - c. w przypadku wyjazdu zagranicznego paszport lub dowód osobisty.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły oraz z kryteriami ocen zachowania zawartych w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
2. W przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu wycieczki zawiadamia się jego rodziców/opiekunów prawnych oraz Dyrektora szkoły. W szczególnych przypadkach rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.
3. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez wicedyrektora.
4. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie zastosowanie mają przepisy wyższego rzędu.

